

פרשת מצורע

והזה על המטהר מן הצרעת שבע פעמים (יד, ז)

יש לדקדק בהא דכתיב כאן והזה 'על' המטהר, ואילו לגבי בית המנוגע כתיב (לקמן פסוק נא) והזה 'אל' הבית, ומאי שנא.

לבירור הענין יש להקדים את דברי הרמב"ם (טומאת צרעת טו, ח) כיצד מטהרין את הבית המנוגע אחר החליצה והטיחה, מביא מים חיים בכלי חרס, ושתי צפרים ועץ ארז ואזוב ושני תולעת כטהרת אדם שביארנו לכל דבר, אלא שבאדם מזה שבע פעמים לאחר ידו של מצורע, ובבית מזה שבע פעמים על המשקוף של בית מבחוץ ושאר כל מעשיהן שוין.

דברי הרמב"ם הללו מבוססין על דברי חז"ל בירושלמי (יומא ה, ד) כתיב (לקמן טז, טו) 'והזה אותו על הכפורת', יכול על גגה ת"ל 'ולפני הכפורת', יכול על מצחה ת"ל 'על' 'ולפני'. ופ"י הפני משה (על הירושלמי), דבמתן דמים דשעיר כתיב 'והזה אותו על הכפורת ולפני הכפורת', יכול על גגה דהיינו חודה של הכפורת, ת"ל 'ולפני', אי 'ולפני', יכול על מצחה ת"ל 'על' 'ולפני' כלומר דתרווייהו צריכי ללמד שלא יזה לא על חודה ולא על פני רחבה אלא כנגדה.

ולפ"ז מובן מאד, דגבי מצורע שמזה עליו ממש שפיר כתב ביה 'על' ללמד שיזה דוקא 'עליו' ולא על ראשו או צידו. ואילו גבי בית המנוגע שמזה על משקוף הבית מבחוץ, שייך לומר 'אל' הבית.

מקור: טעמא דקרא